

nek; több önértéket, még több szolidaritást és mindenekfelett szabadságot.

— A magyar kereskedelemnek olyan jelenségekkel kell szembeállnia, amelyek az önértéket lerombolják — mondotta Rassay. A háború után lábrakapott az a jelszó, hogy a kereskedelem szerepe a közvetítés. Ebből következett, hogy amikor az irigység előre tört, igyekeztek ezt a receptet csökkenteni, redukálni, kikapcsolni. A kereskedő szerepét bele akarják szorítani az uccai hordár szerepébe. Eszerint mindaz, amit tanulunk az angol világbíródommal kialakulásáról és arról, hogy a kultúra előbbrevívói a kereskedők voltak, mind csak destruktív tan lenne. A kereskedelem a gazdasági életben a dinamikai erő szerepét tölti be és nem a gazdasági uccai hordár szerepét.

— Szükség van szolidaritásra — folytatta Rassay. At kell éreznie a kereskedelemnek, hogy egyetlen kereskedőt ért sérelem, az egész magyar kereskedelem sérelme. Arra való, hogy a kereskedelmi érdekképviseletek, hogy a sérelmet orvosolják.

— Szükség van végül a princípiumokhoz való ragaszkodásra, elsősorban a kereskedelmi szabadság gondolatához való ragaszkodásra. Ha a kereskedelem maga letér a kereskedelem szabadságának útjáról, akkor elveszett. A numerus clausus és egyéb kereskedelmet megszorító intézkedések olyan brutális eszközök, amelyeket akkor sem ajánlanánk, ha a kereskedelem kezében lenne a kormányhatalom.

— Nem politikai támogatást kérek jöttem — fejezte be beszédét Rassay —, hanem hogy politikai presztízsemet felajánljam a kereskedelemnek. Önérték, szolidaritás és szabadság —, ennek a három gondolatnak a jegyében ígérem, hogy ott fogok mindig állni a magyar kereskedelem mellett.

Rassay hosszantartó tapással fogadott beszéde után Hunyadi-Vas Gergely képviselő beszélt a kereskedelmi és mezőgazdasági szervek együttműködésének szükségességéről. Morvay István felsőházi tag, a győri kamara elnöke, a vidéki kamarák nevében szólalt fel.

Horváth István, az OMKE főtítkára bejelentette, hogy az idén a Hegedüs-plakettet az emlékbizottság Ráth Józsefnek, a Csanádmezei Gazdasági Egyesület elnökének ítélte oda a kereskedelem és a többi foglalkozási ágak harmonikus együttműködése érdekében kifejtett munkájáért. A kiténtetést Sesztina Jenő nyújtotta át Ráth Józsefnek, aki meghatottan mondott ezért köszönetet.

Görgey István, Makó képviselője szólalt még fel, majd

a kongresszus tárgysorozata-hoz

kezdték hozzá. Dr. Galkányi Kálmán, az OMKE igazgatója „A kereskedelmi érdekképviseletek együttműködése” címen tartott előadást.

Nagy érdeklődés kísérte dr. Tonelli Sándor kamarai főtítkárnak a „Főváros és vidék” címmel tartott előadását. Arról beszélt, hogy a fővárosnak és a vidéknek egymáshoz való viszonya a magyar életnek ugynevezett *kényes kérdése* közé tartoznak. Kifejtette, hogy nekünk minden más államnál sokkal nagyobb, szükségünk van egy *fényes, gazdaságilag erős, európai nivóú Budapestre*. A vállalatok elhelyezéséről hangoztatta, hogy egyre több vidéki vállalat helyezze át Budapestre igazgatóságának székhelyét és új alapításoknál majdnem lehetetlenség az érdekelteket rávenni arra, hogy vidékre is gondoljanak. Állandó panasza a vidéknek a *féláru budapesti utazás*, de a legnagyobb veszedelmet abban látja, hogy olyan mentalitás van, amely a *vidék háttérbe szorítását természetesnek találja*.

Részletesen foglalkozott még előadásában Tonelli főtítkár a *vidéki centrumok* kifejlésének szükségességéről és kifejtette, hogy gróf Klebelsberg egyik programja volt a *vidék gazdasági színvonalának emelése*. Ezt kellene megoldani, hogy a főváros és a vidék közötti ellentétek véglegesen megszűnjének.

A nagy tapással fogadott előadás után dr. Taffler Elek, az orosházi OMKE-kerület elnöke az „*Egykézrendszer és szövetkezeti kérdés*” címmel tartott előadást. Kaffka Károly az „*Áruházkérdés*”-ről beszélt és az áruházak kiegyenlítő megadóztatását javasolta a detail-kereskedelem javára.

Dr. Solti János, az orosházi OMKE-kerület főtítkára az *árrombolás megakadályozásáról* szóló, végül Kálmán Andor tartott előadást a *társadalombiztosítás reformjáról*.

Vasárnap

delelőtt folytatták a kongresszust. A résztvevők reggel megkoszorúzták gróf Klebelsberg

Török autósok font-kalandja a röszei határon

(A Délmagyarország munkatársától.) Érdekes kaland játszódott le szombaton egy török luxusautó körül. Szombaton este Jugoszlávia felől, Horgoson keresztül Szegedre érkezett egy török luxuskocsi, amely „Ankara 1283” számot viselte. A szegedi vámnál Dudás Pál vámőr teljesített szolgálatot. Az autó utasai — két férfi és egy nő — idegen bankjegyekkel fizették a vámot, miután megmagyarázták a vámőrnek, hogy magyar pénzük nincs. A vámőr átvette a bankjegyet és abban a hiszemben volt, hogy tíz angol fontot kapott. Visszaadott hát 169,30 pengőt és azzal a kocsit utjára engedte. Később, amikor az autó már messze járt, nézte meg jobban a pénzt és megdöbben-

ve látta, hogy nem tizfontos bankjegyet kapott, hanem tizlivrés török pénzt, ami jóval kevesebbet, összesen csak 33,20 fillért ér hivatalos kursuson. Dudás Pál azonnal a rendőrségre szaladt és kérte, hogy kerítsék elő a külföldi autó utasait. Elmondotta, hogy a két férfi és a nő németül és angolul beszélgettek, többet nem tud róluk. A rendőrség megállapította, hogy a külföldiek elhagyták Szegedet és Budapest felé vették útjukat. A rádiótávíratra azután a pesti detektívek meg is találták a luxusautó utasait az egyik szállodában. A törökök készséggel visszaadták a többletet, 136,20 pengőt és így az ügy be is fejeződött.

Kunó, dr. Somogyi Szilveszter, Wimmer Fülöp, Obláth Lipót, Weiner Miksa, Szarvady Lajos és Kulinyi Zsigmond sirját, majd tíz órakor négy bizottság kezdte meg tárgyalását. A belkereskedelmi bizottság a kamarában tárgyalta, elfogadta dr. Bathóczy János (Debrecen) határozati javaslatát, hogy a kereskedelmet általános képesítéshez kössék. Elhatározta a bizottság, hogy általános vasárnapi munkaszünet kiterjesztését kéri mindenre és állást foglalt a kirakodóvásárok megszüntetése ellen.

A városházán tárgyalta az *adóügyi bizottság* Hoffer Jenő elnökletével. Az értekezlet elfogadta dr. Kertész Béla határozati javaslatát, amelyben azt kívánja, hogy az új adóködében hajtják végre a következőket:

1. A kereseti adó szempontjából az adómentes létminimum felállítását, 2. a rendkívüli pótlékok rendszerének eltörlését, 3. az adókiegészítési eljárás sérelmeinek orvoslását és pedig elsősorban a könyvszerinti adóztatás minél szélesebb körű alkalmazását; a szabályszerűen vezetett üzleti könyvek bizonyító erejének újabb jogszabállyal való szabatosabb megállapítását; a becslési eljárás igazságossá tételét az illetékes érdekképviseletek közreműködésének intézményes biztosításával. Várja továbbá a kereskedelemre a kétszeres adóztatás súlyával nehezítő *inségjárulék rendszerének* módosítását. Kívánja az adózó kereskedőosztály a célját tévesztett és elévült *fényvüzei forgalmi* adó eltörlését, a közszéki közterhek enyítését és végül kívánja a vidéki városok számára a *tövérosival* egyenlő mértékű rendkívüli ideiglenes ház-adómentesség kiterjesztését.

A külkereskedelmi bizottság exportügvekkel foglalkozott, a közlekedési bizottság szállítási és tarifális kérdéseket tárgyalta.

Délben fél 2 órakor a Tisza-szálló nagytermében

500 ferifékes díszehéd

volt a kereskedelmi kongresszus delegátusainak tiszteletére. Az első felköszöntőt Sesztina Jenő felsőházi tag mondotta a kormányzóra. Dr. Eránics Géza (Szombathely) és dr. Horváth István, az OMKE főtítkárának felszólalása után Grósz Marcell, a kamara alelnöke a szegedi kereskedőtársadalom nevében üdvözölte a megjelenteket.

— Azt mondják, hogy új világ felé megyünk — mondotta Grósz Marcell —, de bármire is hajtja utunkat a sors kiszámíthatatlan kereké, csak a polgári gondolat ereje biztosíthatja azt a nyugalmat, amelyre nemzetünk és a magunk jövője szempontjából szükségünk van. És ha igaz ez a megállapítás, aminthogy Magyarország miniszterelnöke az elmúlt héten hivatalba lépésével kapcsolatban is ennek adott kifejezést, — akkor méltóztassanak velem egyetérteni abban, hogy bünt követ el mindenki, a nemzet ereje és létérdeke ellen, aki a kereskedelmi osztályt, a polgári társadalomnak, a polgári gondolatnak ezt a megbízható oszlopát létalapjában megingatni, vagy akár csak meggyengíteni kívánja.

— A jó Isten ontja már hosszú várakozás után a drága magyar földre bőséges áldását, — én hiszek benne, hogy a javuló jólét, a biztos jó magyar kenyér meg hozza e kis hazában mindenkinek a megélhetést és a nyugalmat.

Radó Rezső debreceni kamarai titkár után dr. Pálfi József polgármester szólalt fel. A kereskedelem ősi foglalkozási mint az őstermelés, — mondotta. Nemzetek éltek, merültek, de a kereskedelem megmaradt, mert a kereske-

delem maga az élet. A magyar állam és kereskedelem sorsa össze van forrva. Az örökéletű kereskedelemre, a kereskedelem jobb jövőjére ültette poharát.

Ezután még Vértés József (Székesfehérvár), Kulcsár Károly (Veszprém), végül Vértés Miksa szólalt fel és miután köszönetet mondott Pálfi polgármesternek, a köszönet és hála hangján emlékezett meg dr. Landesberg Jenő főtítkár munkásságáról, amelynek eredménye volt az ötödik kereskedelmi kongresszus sikere. A megjelentek hosszantartó tapsokkal adtak kifejezést, hogy egyetértenek Vértés Miksa felszólalásával.

Az ebéd után a városházán tartotta a kongresszus záróülését, amely Vértés Miksa beszédével ért véget.

Beomlással fenyeget egy Rákóczi-úti bérház

Budapest, augusztus 17. Hétfő délután nagy riadalom támadt a Rákóczi-ut és a Miksa-ucca sarkán. Az emberek izgatottan mutogattak fel a magasba, a Rákóczi-ut 58. számú ház tetejére. Úgy látszott, mintha a ház csúcsban végződő tűzfala kissé elhajlott volna. Az egyik falon repedés támadt. A tömeg annyira ellepte az utat, hogy nagyobb rendőrcsapatot kellett kivezényelni.

A kerületi mérnök közben megvizsgálta a ház tűzfalát és megállapította, hogy valóban beomlás fenyeget és ezért nyomban iptézkedett, hogy vagy bontsák le a megrepedt tűzfalat, vagy pedig megfelelően támasszák alá.

DÉLMAGYARORSZÁG

Biztosítási Osztálya

